

Seymour har samlet og oversat en række tekster (i alt 69) fra den demokratiske bevægelses »blomstringsperiode«. Teksterne består af de forskellige demokratiske organisationers programerklæringer og artikler fra undergrundsbladene omhandlende emner såsom demokratiske reformer, borgerlige rettigheder, lighedsbegrebet, retssystemet, fængselsvæsenet, økonomisk ledelse, etc. Der er også interessante tekster omhandlende de kinesiske ledere, bl.a. Wei Jingshengs berømte kritik af Deng Xiaoping (»Ønsker vi demokrati eller nyt diktatur?«). Endelig er der et afsnit om den demokratiske bevægelses poesi. Hermed understreges det, at den demokratiske bevægelse ikke blot var en politisk bevægelse, men også en kulturel strømning, hvor den kinesiske ungdom forsøgte at bryde med de officielt fastlagte rammer for kunstnerisk udfoldelse.

Bogen indeholder en introduktion, der skitserer den historiske baggrund og den samtidige økonomiske og politiske kontekst for den demokratiske bevægelse. Introduktionen giver desuden en oversigt over de vigtigste personer og organisationer involveret i den kinesiske dissident-bevægelse.

Hvis man i bogform ønsker en indføring i den særlige kinesiske form for systemkritik med relevante teksteksempler, er dette nok værket, især på grund af den meget nyttige indledning, der på 30 sider sætter den demokratiske bevægelse ind i et historisk perspektiv.

Kjeld Erik Brødsgaard

Bill Brugger (ed.): China Since the Gang of Four. London, Croom Helm 1980. 281 s. 14.50 pund.

Australsk Kina-forskning har i de senere år fået et gevaldigt opsving. Det er således ikke nogen tilfældighed, at ud af de fire vigtigste internationale tidsskrifter vedrørende det moderne Kina publiceres det ene nu i Australien (*The Australian Journal of Chinese Affairs*). De tre andre er de amerikanske *Asian Survey* og *Modern China* og det engelske *China Quarterly*.

China Since the Gang of Four består af en samling af artikler fra australske Kina-forskere, hvoraf hovedparten tilhører den såkaldte Adelaide skole. Bogen er redigeret af Bill Brugger, der igennem de senere år har været uhyre produktiv, til dels med publikationer af mere introducerende art. Den er delt op i syv dele: Michael Sullivan (s. 20-50) diskuterer de senere års magtkampe i Kinas Kommunistiske Parti (KKP) ud fra en ideologisk synsvinkel. Det er hans antagelse, at forskellige opfattelser (tre) af den socialistiske overgangsperiodes karakter har præget de politiske kampe siden Mao's død i september 1976. Graham Young (s. 51-87) analyserer KKP's organisatoriske opbygning og ideologiske rolle siden 1976. Andrew Watson (s. 88-134) tager sig af den industrielle udvikling og de fire moderniseringer, og Bill Brugger (s. 135-173) beskæftiger sig med landbrugspolitikken. De synes begge at mene, at den postmaoistiske økonomiske diskussion og politik på mange måder refererer tilbage til begyndelsen af 1960'erne, hvor den kinesiske økonomi blev genrejst efter fejlslagene under Det Store Spring Fremad, 1958-60. Sylvia Chan (s. 174-201) behandler forholdet mellem litteratur og politik med hyppige henvisninger til 1950'erne og 1960'erne. Ronald Price (s. 202-230) diskuterer uddannelsespolitik og påpeger de mislykkede kulturrevolutionære forsøg på at etablere en alternativ uddannelsesstruktur. Endelig analyserer Greg O'Leary (s. 231-262) kinesisk udenrigspolitik og udenrigshandel i et forsøg på at indplacere Kina teoretisk i det internationale økonomiske system.

Der synes at være to fælles overordnede problemstillinger for bidragerne: for det

første årsagerne til de betydelige omskiftelser i Kina efter Mao's død i september 1976, for det andet grundene til den såkaldte Firebandes fald. Skønt disse to problemstillinger er tæt sammenvævede, medfører fokuseringen på Firebanden (Mao's kone Jiang Qing og de tre øvrige politbureau-medlemmer Zhang Chunqiao, Wang Hongwen og Yao Wenyuan) ofte, at analysen forskydes til tiden før 1976 på bekostning af bogens egentlige tema (tiden efter Firebandens arrestation i oktober 1976). Således bruger Sullivan næsten halvdelen af sin artikel til en detaljeret gennemgang af begivenheder i 1973-76. På den baggrund forekommer bogens titel misvisende.

Men alt i alt forsyner bogen læseren med et væld af informationer om udviklingen på den politiske, økonomiske og uddannelsesmæssige front i Kina i 1970'erne. I denne forbindelse må især Youngs, Watsons og Bruggers artikler fremhæves. Her aner man styrken og dynamikken i den nuværende australske Kina-forskning.

Kjeld Erik Brødsgaard